

Rapport

Diarienummer
NV2017-172

Projektnummer

Delårsrapport 2017-01-01 – 2017-06-30

Alltid hälsosamt dricksvatten med miljö och samhällsnytta i fokus

Norrvatten
2017-09-07

Innehållsförteckning

1. Förvaltningsberättelse	3
1.1. Väsentliga händelser under perioden.....	3
1.2. Ekonomiskt utfall 2017-06-30.....	3
1.2.1. Intäkter	4
1.2.2. Driftkostnader	4
1.2.3. Övriga externa kostnader	4
1.2.4. Personalkostnader	5
1.2.5. Avskrivningar och räntenetto.....	5
1.3. Investeringar	5
2. Verksamhetsredovisning och måluppfyllelse	6
2.1. Utvecklingsmål.....	6
2.1.1. Utvecklingsmål 1; Möta framtida förändringar i råvattenkvalitet.	6
2.1.2. Utvecklingsmål 2; Hållbar kapacitet.....	7
2.1.3. Utvecklingsmål 3; Redundans och reservvatten	7
2.2. Framgångsfaktorer.....	8
2.2.1. Uppföljning av målvärdena.....	9
2.3. Prognos för 2017	11
2.3.1. Intäkter	11
2.3.2. Driftkostnader	11
2.3.3. Övriga externa kostnader	12
2.3.4. Personalkostnader	12
2.4. God ekonomisk hushållning	12
2.5. Redovisningsprinciper	12
2.6. Resultaträkning	14
2.7. Balansräkning	15
2.8. Finansieringsanalys	16
2.9. Investeringsredovisning.....	17
2.10. Fem år i sammandrag – nyckeltal.....	18

1. Förvaltningsberättelse

Enligt Kommunallagen ska kommuner och kommunalförbund lämna minst en delårsrapport under verksamhetsåret. Rapporten ska behandlas av fullmäktige. I lagstiftningen stadgas också att uppföljningen av finansiella och verksamhetsmässiga mål för god ekonomisk hushållning, som fullmäktige beslutat om i budgeten för verksamhetsåret, ska följas upp i delårsrapporten och årsredovisningen.

1.1. Väsentliga händelser under perioden

Råvattenkvaliteten har varit god under första halvan av året och dricksvattenkvaliteten har klarat såväl interna som externa kvalitetskrav. Vattenproduktionen har varit fortsatt hög och uppskattas att uppgå till 51,4 miljoner kubikmeter vid årets slut, vilket är i nivå med 2016. Det har uppstått fyra större läckor varav en har lett till avbrott i dricksvatten-leveransen. Under våren kollapsade ett av Görvålns sandfilter, vilket genererat minskad kapacitet på vattenverket och ett akut återställningsarbete.

Norrvattens styrelse har i en strategisk plan angett målsättningar för Norrvattens inriktning den kommande 10 årsperioden. Planen ska fastställas av styrelsen i september och därefter kommuniceras med medlemskommunerna under hösten.

I början av året skrevs ett samarbetsavtal med Stockholm Vatten och Avfall AB. Avtalet ska först och främst identifiera områden och former där de bägge parterna är överens om att ha ett långsiktigt och kontinuerligt kunskapsutbyte. Därefter har man möjlighet att både förstärka och effektivisera olika aktiviteter för att lösa gemensamma frågeställningar.

Den 8 februari bildades ett grundvattenråd för Norra Stockholmsåsen där Norrvatten förvaltar fyra grundvattentäkter, vilka används som reservvatten. Rådet ska verka för att bevara och utveckla såväl kvaliteten som kvantiteten i åsen.

I juni betalade Norrtälje anslutningsavgiften och därmed är projektet som pågått sedan 2008 slutavräknat och klart.

Under våren har styrelsen fattat tre stora investeringsbeslut; Redundansledning Upplands-Bro - Sigtuna etapp 2, utbyte av GAP-ledning Väsby Golf samt kapacitetshöjning Rotebroleden.

1.2. Ekonomiskt utfall 2017-06-30

I nedanstående rapport anges, om inget annat sägs, miljoner kronor som Mkr och tusen kronor som tkr. Belopp som redovisas inom parentes avser motsvarande period föregående år.

Kommunalförbundet Norrvatten har budgeterat ett resultat på -3 943 tkr för helåret 2017. För delåret är budgeterat resultat -1 971 tkr. För första halvåret redovisas ett resultat på -5 807 tkr (4 113 tkr). Prognosen för hela 2017 slutar på -9 598 tkr (1 744 tkr), vilket är 5 655 tkr sämre än budgeterat resultat. Men bortsett från pensionsskulden till KPA på 5 960 tkr, som Norrvatten inte rör över, visar prognosen ett resultat något bättre än budget 312 tkr (1 744).

Avvikelsen för perioden förklaras av en ökad kostnad för pensioner, KPA. Pensionsförvaltaren har under 2015 och 2016 lämnat uppgifter som varierar kraftigt avseende pensionsskulden. Under 2015 lämnades uppgifter från KPA som medförde att skulden skrevs ner med 9 730 tkr. Under 2016 skrevs skulden upp med 5 960 tkr. Efter ytterligare utredning och beräkning från KPA under 2017 framgår det att ytterligare avsättningar behöver göras. Enligt KPA ska ett korrekt pensionsåtagande ytterligare öka med 5 960 tkr.

1.2.1. Intäkter

Faktureringsmodellen som beslutades 2015 ger samtliga parter mindre årliga fluktuationer. Från och med 2016 betalar varje kommun dels en förbestämd avgift som baseras på kommunens uppmätta andel av den totala förbrukningen två år tillbaka i tiden. Dels en rörlig del på det vatten som faktiskt förbrukas per månad. Den förbestämda avgiften ska täcka 70 % av Norrvattens beräknade kostnader. Den rörliga avgiften är satt till 1,11 SEK/m³.

Intäkterna visar en positiv avvikelse på 1 420 tkr. Vattenavgifterna överskrider budget på grund av ökad försäljning + 1 265 tkr. Mätaravgifterna visar också positiv avvikelse +270 tkr. Försäljningen av elcertifikat avviker dock negativt på grund av elmarknadspriserna.

1.2.2. Driftkostnader

Driftkostnaderna är lägre än budget och uppgår till totalt -14 987 tkr gentemot budget -15 852 tkr. Trots högre vattenproduktion är kostnaderna inte högre för kemikalier. Det förklaras av att vattenkvaliteten har varit mycket god. Kostnaderna för aluminiumsulfat och slam är lägre än budgeterat.

En oförutsedd driftskostnad på 216 tkr, beroende på ett havererat sandfilter, belastar delårsresultatet. Delar av Norrvattens ledningskarta är felaktigt överförd vid digitalisering. För att ha ett korrekt underlag på ledningarnas geografiska läge ansöker förbundet om ledningsrätt för korrekt läge, vilket lett till ökade lantmäterikostnader på 400 tkr.

1.2.3. Övriga externa kostnader

Övriga externa kostnader är högre än budgeterat, totalt -23 943 tkr gentemot budget -21 073 tkr. Förklaringen är främst ökade kostnader för energi, 480 tkr, föranlett av ökad produktion och höjd energiskatt. Vidare är konsultkostnaderna högre beroende på inhyrd resurs för remisshantering och personalkompetens (HR). Även underhåll på byggnader har blivit dyrare än budget.

Från och med 2017 kostnadsförs konsulttjänster och underhållskostnader på byggnader som externa tjänster, efter att tidigare kostnadsförts som främmande tjänster och som en driftkostnad. Syftet är att tydligare separera dessa externa kostnader från driftkostnader och få en tydligare redovisning.

1.2.4. Personalkostnader

Lönekostnaderna visar lägre utfall än budget beroende på glapp mellan personal som slutat och börjar. Den stora avvikelser är ökade pensionskostnader som resultatmässigt innebär ökade kostnader på 5 960 tkr.

Övriga kostnader såsom avskrivningar och räntenetto visar ett lägre kostnadsutfall första halvåret.

Omräknat till heltidsarbetare (utifrån antal arbetade timmar) har 57 personer arbetat på Norrvatten under perioden. Prognosen beräknas till 58 personer. Personalomsättningen ligger på 10 %. Den totala frisknärvaron under perioden var 98,1 % (96,8 %).

1.2.5. Avskrivningar och räntenetto

Avskrivningar och räntenetto visar lägre kostnader. Lägre kostnader för räntor beror på att snitträntan för lånebeståndet är lägre än budget. I samband med slutuppgörelsen omförhandlades vissa lån till en lägre ränta.

1.3. Investeringar

Totalt under perioden har 86,3 Mkr (67,8 Mkr) investerats. Genom att Upplands-Bro och Sigtuna har betalt av sin hittills upparbetade andel av investeringen i UBS-projektet, med totalt 64 Mkr, uppgår periodens bokförda investeringsmängd till 22,2 Mkr.

Under perioden har vi och Norrtälje slutfört den ekonomiska avräkningen i projektet. Beräknad slutkostnad i projektkostnad blev 409 Mkr. Norrtälje betalade sin andel som uppgår till 257 Mkr.

De investeringar som upparbetat mest under perioden är:

- Modernisering el vattenverket 5,2 Mkr
- Reservvattenförsörjning 9,5 Mkr
- Norrtälje tryckstegring 14 Mkr
- Diverse ledningsprojekt 37,5 Mkr
 - o Djupängen 4,5 Mkr
 - o Vallentuna C 5,8 Mkr
 - o Stäkethöjden 5,1 Mkr
 - o Rytstugan 4,9 Mkr
 - o Upplands Väsby Golf 9,2 Mkr

- Kraftverksvägen 6 Mkr
- Akalla Hanstavägen 1 Mkr
- Övrigt 1 Mkr

I samband med att Trafikverket bygger om Rotebroleden har Norrvatten beslutat att omfördela tidigare oförbrukade investeringsmedel för att bekosta en utökning av kapaciteten. Projektet pågår och drivs i flera etapper fram till år 2020.

2. Verksamhetsredovisning och måluppfyllelse

2.1. Utvecklingsmål

Norrvattens vision lyder;

Alltid hälsosamt dricksvatten med miljö och samhällsnytta i fokus

För att kunna styra verksamheten mot visionen har Norrvattens styrelse och ledning enats om tre utvecklingsmål. Målen omfattar de utmaningar som Norrvatten står inför när det gäller uppdraget att förse medlemskommunerna med ett hälsomässigt dricksvatten, nu och i framtiden. De tre utvecklingsmålen är styrande för Norrvattens arbete inom vattenkvalitet och leveranssäkerhet och kräver långvarigt, medvetet arbete för att kunna uppnås.

Förbundets ambitionsnivå och krav för kvalitet och säkerhet har förtydligats i en strategisk tioårsplan, Norrvatten 2026. Planen färdigställs under 2017 varefter en tioårig investeringsplan tas fram.

2.1.1. Utvecklingsmål 1; Möta framtida förändringar i råvattenkvalitet.

Klimatförändringen leder till en försämrad råvattenkvalitet och ställer krav på att reningsprocessen anpassa till dessa förhållanden. Häftig nederbörd med ökad avrinning som följd kommer att öka föroreningstransporten till Mälaren. En ökad vattentemperatur ökar också riskerna för algbloomning och mikrobiologisk tillväxt. Därutöver pågår en förändring med stigande humushalter i Mälaren, vilket gör vattenreningen betydligt svårare.

I dagsläget har Görvålverket två reningssteg, så kallade barriärer, mot sjukdomsalstrande mikroorganismer, och för vissa virus endast en barriär. Reningsprocessen uppfyller lagstiftningen utifrån nuvarande vattenkvalitet i Mälaren, men i takt med ökade föroreningar behöver barriärverkan öka till tre, vilket övriga stora vattenverk i Sverige har. Förmågan att avskilja kemiska miljö- och hälsostörande ämnen är också mycket bristfällig, liksom vid alla ytvattenverk i Sverige.

Under 2017 har Norrvatten drivit flera aktiviteter i syfte att anpassa vattenreningsprocessen till en försämrad råvattenkvalitet. Sedan hösten 2016 pågår pilotförsök i samarbete med Stockholm Vatten och Avfall AB för att testa reningsteknik för att möta förändringar i råvattenkvaliteten samt hantera kemiska föroreningar. Processen som testats består av jonbyte (SIX), ozon, keramiska membran och aktiva kolfilter.

Utvecklingsprojektet NOMINOR (NOM i Norden) har pågått sedan 2014 och har avslutats 2017. Vi har i och med detta projekt fått mer kunskap om vårt råvatten och effektiviteten i beredningsprocessen i förhållande till hur det ser ut vid nio andra vattenverk i Norden och Skottland. SENSATION III har pågått sedan 2016 och kommer att avslutas under hösten 2017. Inom projektet har man vidareutvecklat ett antal sensorer för detektion av olja-/diesel- och avloppspåverkat vatten. En testrigg med fyra av dessa sensorer har stått på Görvålnverket i tre månader under våren 2017. Utvärdering av resultaten pågår och en slutrapport väntas komma under hösten.

Utredning i syfte att fastställa hur uppsatta mål för kapacitet och kvalitet skall klaras av inom ramen för den strategiska planen pågår. Ett första delrapport av utredningen kommer att färdigställas hösten 2017.

2.1.2. Utvecklingsmål 2; Hållbar kapacitet

Norrvatten har god tillgång till råvatten genom Mälaren och gällande vattendom för Görvålnverket. Under 2016 uppdaterades prognosen för vattenförbrukningen och kapacitetsutredningar för verk och ledningsnät har genomförts. Görvålnverket har en maxkapacitet på 200 000 m³/d vilken enligt prognoserna uppnås redan 2021. Under stora delar av sommaren 2016 tangerade vattenproduktionen Görvålnverkets maximala kapacitet. Under våren har en processlösning för att öka kapaciteten till 220.000 m³/d inom befintlig anläggning tagits fram. Ombyggnationer kommer att påbörjas under 2018.

Kapacitetsutredning och strategier för kapacitetshöjning av ledningsnätet har tagits fram under årets första del. Inom en tioårsperiod krävs omfattande till- och ombyggnader på såväl verk som ledningsnät för att möta vattenbehovet i den kraftiga expansion som råder i Norrvattens medlemskommuner.

Norrvatten har vattenledningar längs med hela sträckningen av Rotebroleden och har budgeterat för att byta ut GAP-ledningar 2017 i samband med att Trafikverket bygger om vägen. Under våren har Norrvatten gjort en kapacitetsutredning, vilken visar på behov att dimensionera upp ledningsnätet, bland annat den aktuella sträckan vid Rotebroleden. I överenskommelsen med Trafikverket gäller att Norrvattens står för kostnader för kapacitetshöjning, det vill säga att byta till en större dimension på ledningen.

2.1.3. Utvecklingsmål 3; Redundans och reservvatten

Med redundans avses rundmatning det vill säga att vattendistributionen kan genomföras till en punkt från flera olika håll. Går en ledning sönder kan den stängas av men slutkonsumenten kan ändå få vatten från en annan huvudvattenledning. Med reservvatten avses tillgång till vatten från en annan källa om Görvålnverket eller Mälaren skulle slås ut. Båda begreppen ger uttryck för samma grundtanke, nämligen att medlemskommunerna alltid ska ha tillgång till dricksvatten även om något händer med ledningssystemet eller råvattenkällan.

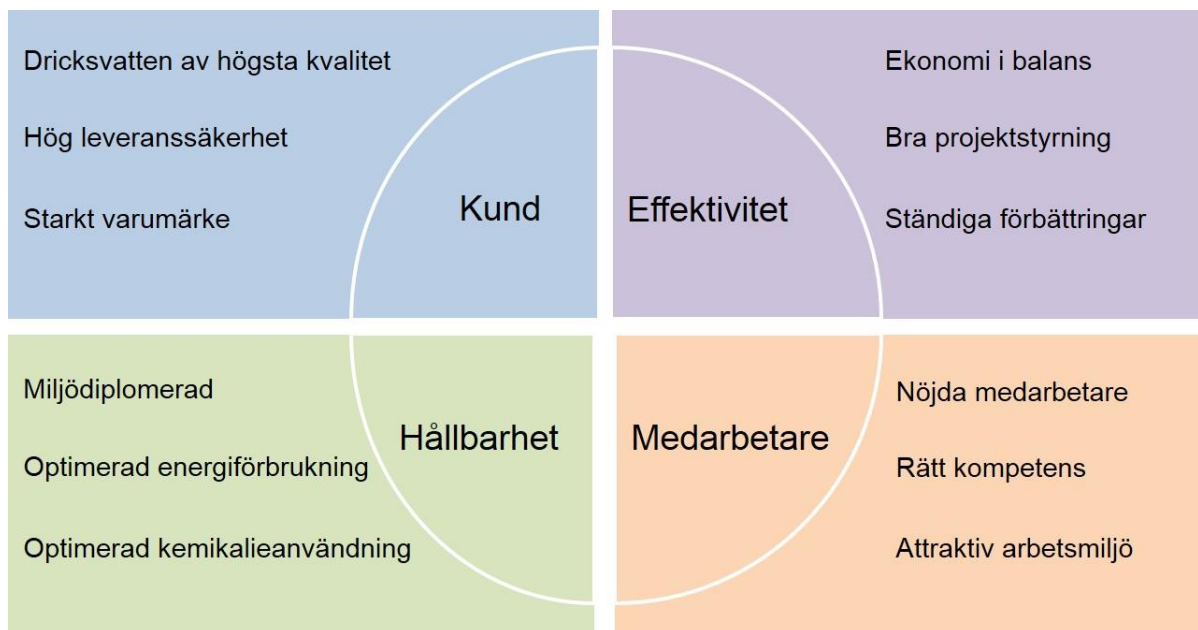
Norrvatten arbetar med att skydda grundvattentäkterna med uppdaterade vattenskyddsområden och förstärka grundvattenbildningen så att reservvattenförmågan höjs. Under 2017 har underlag färdigställts för att lämna in ansökan om vattenskyddsområdet för grundvattentäkter i Märsta, Ströms gård samt grundvattentäkterna i Norrtälje kommun. Ansökan om vattendomar för grundvattentäkterna i Norrtälje har lämnats in.

Norrvatten deltar i arbetet med att ta fram en regional vattenförsörjningsplan för Stockholms Län. Planen ska säkerställa en långsiktig dricksvattenförsörjning genom att bland annat se till att vattentillgångar bevaras för dricksvattenändamål.

Andra etappen av redundansledning mellan Upplands-Bro och Sigtuna har upphandlats och kommer att påbörjas i augusti 2017.

2.2. Framgångsfaktorer

Utöver utvecklingsmålen har Norrvatten en styrmodell med framgångsfaktorer för att styra verksamheten mot visionen och uppdraget. Framgångsfaktorerna utgår från fyra perspektiv, Kund, Effektivitet, Miljö och Medarbetare och täcker därmed in alla delar av verksamheten. För att säkerställa en ändamålsenlig verksamhet och kommunallagens krav på uppföljning av verksamhetsmässiga och finansiella mål har ett antal nyckeltal kopplats till framgångsfaktorerna. Dessa utgör kontrollpunkter för den dagliga verksamheten.

Framgångsfaktor	Nyckeltal	Målvärde	Utfall Q2 2017
			Q
Dricksvatten av högsta kvalitet	Externa kvalitetskrav	100 %	100 %
	Interna kvalitetskrav	99,5 %	100 %
Hög leveranssäkerhet	Läckor på huvudvattenledningen	st	4
	Förnyelse av ledningsnät	> 0,7 %/år	0,4 %
Starkt varumärke	Välkänd i ägarkommunerna, pumpar/automater	7	3
Ekonomi i balans	Resultat genom omsättning	0,5%	-6,1%
	Soliditet	> 10 %	16,6 %
	Avvikelse mellan budget o prognos / omsättning	< 5 % år	
Ständiga förbättringar	Förbättringsförslag	> 50 st per år	32
Miljödiplomerad Energioptimering produktion	Uppfyllda miljömål 2017-2018	6 av 6 på 2 år	-
	Energiproduktion vindkraftverk	>30 % av tot	31 %
	Elanvändning totalt	0,4 kWh/m ³	0,43
Nöjda medarbetare Attraktiv arbetsmiljö	Medarb.undersökning, genomsnitt	> 5,5	5,6 (2016)
	Frisknärvaro	> 96 %	98 %
	Olycksfall	0	0

2.2.1. Uppföljning av målvärdena

Dricksvatten av högsta kvalitet

Norrvattens interna kvalitetskrav är betydligt strängare än de som anges i Livsmedelverkets föreskrifter. Som exempel kan pH på utgående dricksvatten variera mellan 7,5 och 9,0 utan att det blir någon anmärkning enligt gällande föreskrifter. I de interna kraven har Norrvatten ett spann på 8,0 – 8,5 med ett ”börvärde” på 8,3. Syftet är att ha en säkerhet och beredskap så att förändringar i råvatten och andra störningar kan upptäckas snabbt och avhjälpas i vattenverkets beredningsprocesser. Under 2017 har Norrvatten klarat såväl externa som de interna kvalitetskraven.

Hög leveranssäkerhet

Det har uppstått fyra större läckor varav en har lett till avbrott i dricksvattenleveransen. I april inträffade ett filterhaveri, vilket minskad Görvålverkets kapacitet och lett till ökade kostnader.

Ett antal förnyelseprojekt på ledningsnätet pågår varav två investeringsbeslut fattats av Norrvattens styrelse under våren; utbyte av GAP-ledning Väsby Golf samt utbyte av GAP och kapacitetshöjning Rotebroleden. För att inte förskjuta reinvesteringsbehov på ledningsnätet framåt är bedömningen att en 100-årig utbytestakt behövs, vilket motsvarar att 0,7 % av ledningsnätet ska förnyas per år. Hittills har 1000 meter bytts ut vilket motsvarar 0,4 %. Målet kommer att nås under året.

Under åren har ramavtalsentreprenör för ny- och omläggning av huvudvattenledningar upphandlats. Den absoluta merparten av entreprenaderna handlas upp i separata förfrågningar.

Starkt varumärke

Inriktningen på Norrvattens kommunikationsarbete är att höja kännedomen om Norrvatten och kunskapen om dricksvattenförsörjning hos förtroendevalda och tjänstemän hos medlemskommunerna. Under 2015/2016 har samtliga medlemskommuners fullmäktige alternativt kommunstyrelser besökts. Under 2017 har fokus varit på kommunanställda och som en del i förbundets 90 årsfirande erbjuds medlemskommunerna en pump eller en vattenautomat. En kortfilm med fakta om Norrvatten och vikten av att skydda Mälaren och våra grundvattentäkter visas på kommunernas intranät. Hittills har fem medlemskommuner lagt upp filmen på sitt intranät och 3 pumpar har invigts i Solna, Sundbyberg och Norrtälje. I Barkarby köpcentrum i Järfälla har en vattenautomat installerats.

Under våren har fyra nyhetsbrev skickats ut till ca 800 förtroendevalda och tjänstemän i medlemskommunerna samt andra intressenter. Den 6 juni deltog Norrvatten i Sundbybergs firande av nationaldagen och bjöd på friskt kranvatten.

Utan aktiva kommunikationsinsatser kan Norrvatten inte nå sina övergripande projektmål.

Ekonomi i balans

Målsättningen är att ha ett resultat om 0,5 % av omsättningen för att ha viss marginal för oväntade händelser. Eftersom ett negativt resultat budgeterades 2017 för att balansera tidigare års överskott kommer målet inte att uppnås. Resultatet för 2016 (1,744 tkr) blev inte så positivt som förutspåddes vid budgetläggning för 2017 eftersom en oväntad upplösning av pensionsskulden genererade en kostnad på 5 676 tkr vid årsskiftet. Eftersom även resultatet 2017 kommer att belastas av en kostnad på 5 960 tkr orsakad av upplösning av pensionsskulden blir resultatet för 2017 betydligt mer negativt och prognosen är - 9 598 tkr mot budget -3 943 tkr.

Soliditeten är dock fortsatt hög och uppgår till 16,6 %.

Under första halvåret har 32 förbättringsförslag inkommit och åtgärdats varför bedömningen är att målet nås till årsskiftet.

Miljö

Norrvatten är miljöcertifierad genom Järfällas miljödiplomering guld och har satt upp 6 mål som ska nås innan utgången av 2018. Bedömningen är att dessa kommer att klaras.

Norrvatten har som målvärde att 30 % av energiförbrukningen ska utgöras av egenproducerad vindkraftsel. Hittills har 31 % utgjorts av vindkraft. Målsättningen är att även minska energianvändningen per producerad kubikmeter dricksvatten under 0,4 kWh. Målet nås inte under första halvåret.

Medarbetare

Frisknärvaron har varit hög under 2017 och ligger på 98 %.

2.3. Prognos för 2017

Prognosen för 2017 beräknas ge ett resultat på -9 598 tkr mot budget -3 943 tkr. Avvikelsen blir därmed -5 655 tkr. Den enskilt största förklaringen till avvikelsen är uppräknningen av pensionsskulden. Om den jämförelsestörande posten (5 960 tkr) räknas bort beräknas resultatet utfalla något bättre än budget + 300 tkr.

I nedanstående tabell redovisas prognosen i förhållande till budgeten för helåret 2017.

Differens Budget/Prognos	tkr	%
Vattenavgifter	1 120	0,6%
Mätaravgifter	400	8,7%
Övriga intäkter	-462	-7,6%
Aktiverat arbete	438	101%
Summa Intäkter	1 497	0,8%
Personalkostnader	1 359	2,3%
Pensionskostnader	-6 583	>100%
Övriga driftskostnader	1 058	3,3%
Övriga kostnader	-3 432	-8,1%
Avskrivningar	90	0,2%
Räntenetto	355	3,3%
Summa Kostnader	-7 153	-3,7%

2.3.1. Intäkter

Intäkterna beräknas uppgå till 190 460 tkr vilket är en ökning mot budget med totalt 1 497 tkr. Ökad vattenförsäljning gentemot budget beräknas ge 1 120 tkr extra. Mätaravgifterna prognostiseras öka + 400 tkr. Försäljningen av elcertifikat beräknas inte nå budget, -800 tkr. Det kompenseras till stor del av ökade intäkter för aktiverat arbete.

2.3.2. Driftkostnader

På kostnadssidan beräknas driftkostnaderna bli 1 058 tkr lägre än budget, trots högre vattenproduktion. Bra vattenkvalitet ger lägre kostnader för aluminiumsulfat och slam.

2.3.3. Övriga externa kostnader

Övriga externa kostnader beräknas dock bli 3 431 tkr högre än budget. Ökad vattenproduktion medför högre energikostnader med ca 1 Mkr på helåret samt att energiskatten har höjts. Kostnader för underhållsarbeten på yttre anläggningar beräknas bli högre än budget.

Under sensommaren uppstod en vattenskada på Norrvattens huvudkontor i Sundbyberg. Reparationskostnaderna beräknas understiga försäkringens självrisk (450 tkr) och har prognosticerats till 300 tkr.

Licenskostnaderna för ekonomisystemet har ökat med 200 tkr. Kostnader för inhyrd personal beräknas bli högre än budget. Det kompenseras delvis av lägre lönekostnader.

Utredningskostnaderna för reservvatten och vattenskydd har i prognosen minskats med 1 000 tkr.

Vindkraften förväntas ge ett resultat 2017 på minus 0,6 Mkr. Även om Vindkraften visar ett negativt resultat lämnar den ett positivt bidrag till kassaflödet så länge resultatet är större än minus 2,1 Mkr per år, vilket motsvarar avskrivningarna på anläggningen.

2.3.4. Personalkostnader

Främsta orsaken till budgetavvikelsen beror på att pensionsskulden ökar under 2017. Enligt grundlig utredning av KPA har skulden beräknas. Ytterligare 5 960 tkr behöver avsättas, vilket ger den stora resultatpåverkan.

Avskrivningarna och räntenetto beräknas utfalla till något lägre kostnad än budget.

2.4. God ekonomisk hushållning

Styrelsen bedömer att förbundet i allt väsentligt kommer att uppfylla budget med hänsyn taget till den jämförelsestörande posten pensionskostnader, samt målen för god ekonomisk hushållning som ställts för innevarande år.

2.5. Redovisningsprinciper

Norrvatten tillämpar samma grundläggande redovisningsprinciper vid upprättandet av delårsbokslut som vid årsbokslut. Tilläggsupplysningarna är dock begränsade och

komprimerade för att ge bättre överblick. Uppställningsformerna för resultaträkningarna, finansieringsanalys och balansräkning med tillhörande noter avviker från reglerna i den Kommunala redovisningslagen. Vald uppställningsform är i vissa avseenden mindre specificerad än vid årsredovisning men bedöms ge en mer direkt och rättvisande bild av verksamheten än den lagstadgade som främst anpassats för skattefinansierad verksamhet.

Pensionsskulden redovisas från 2012-12-31 enligt gällande lagstiftning avseende kommunal redovisning. Det innebär att pensioner intjänade före 1998 redovisas som en ansvarsförbindelse. Enligt kommunal redovisningspraxis bör kostnader som föranleds av förändringar i den så kallade diskonteringsräntan för pensionsåtaganden redovisas som en finansiell kostnad. Norrvatten har dock valt att redovisa denna uppräkningskostnad av pensionsåtagandet som en pensionskostnad för att därigenom få bättre jämförbarhet mellan åren avseende den grundläggande kostnadsklassificeringen.

Semesterlöneskulden avser aktuell ställning per 2017-06-30. Intäkterna har periodiserats och avstämts efter faktisk fakturering. Alla större kostnads- och intäktsposter har periodiserats.

Från och med 2016 kostnadsförs konsulttjänster och underhållskostnader byggnader på extern tjänster efter att tidigare kostnadsförts som främmande tjänster som en driftkostnad. Syftet är att tydligare separera dessa externa kostnader från driftkostnader och få en tydligare redovisning.

2.6. Resultaträkning

Delårsbokslut 2017-06-30					
RESULTATRÄKNING (tkr)					
	Utfall	Budget	Prognos	Budget	Utfall
	2017-06-30	2017-06-30	Helår 2017	Helår 2017	Helår 2016
Rörelsens intäkter					
Vattenavgifter	89 705	88 440	178 000	176 880	177 493
Mätaravgifter	2 570	2 300	5 000	4 600	4 182
Övriga intäkter	2 762	3 027	5 591	6 053	7 712
Aktiverat eget arbete	364	215	868	430	2 173
Fondering framtida investering	500	500	1 000	1 000	1 000
Omsättning	95 902	94 482	190 460	188 963	192 560
Rörelsens kostnader					
Driftkostnader	-14 987	-15 852	-30 647	-31 705	-46 056
Övriga externa kostnader	-23 943	-21 073	-45 577	-42 146	-31 567
Personalkostnader	-28 337	-29 165	-56 971	-58 330	-50 846
Personalkostnader - jämförelsestörande post	-5 960	312	-5 960	623	-5 676
Avskrivningar	-24 702	-25 349	-50 608	-50 698	-50 423
Summa kostnader	-97 930	-91 128	-189 763	-182 256	-184 568
Rörelseresultat	-2 028	3 354	697	6 707	7 993
Ränte- och övriga finansiella intäkter	2 210	1 750	2 500	3 500	6 968
Ränte- och övriga finansiella kostnader	-5 989	-7 075	-12 795	-14 150	-13 218
Resultat (1)	-5 807	-1 971	-9 598	-3 943	1 744
Not 1					
JUSTERING AV RESULTATET ENLIGT BALANSKRAVET					
Resultat enligt redovisning	-5807	-1971	-9598	-3943	1744
Justeringar:					
Realisationsvinster mm	0	0	0	0	0
Resultat enligt balanskravet	-5807	-1971	-9598	-3943	1744
Föregående års balansresultat	0	0	0	0	0
Resultat att återställa	0	0		0	0

2.7. Balansräkning

Delårsbokslut 2017-06-30				
BALANSRÄKNING (tkr)				
	Ställning	Ställning	Prognos	Budget
TILLGÅNGAR	2016-12-31	2017-06-30	2017-12-31	2017-12-31
Immatriella anläggningstillgångar (3)				
Immatriella anläggningstillgångar	10 364	8 382	7 873	12 500
Summa immatriella anläggningstillgångar	10 364	8 382	7 873	12 500
Materiella anläggningstillgångar (3)				
Byggnader, anläggningar och mark	596 175	576 444	673 896	804 972
Pågående nyanläggningar	171 676	193 894	166 262	90 731
Maskiner och andra tekniska anläggningar	55 218	52 468	76 383	15 500
Summa Materiella anläggningstillgångar	823 069	822 806	916 541	911 203
Summa tillgångar	833 433	831 187	924 414	923 703
Finansiella anläggningstillgångar (3)				
Andelar i koncernföretag	100	100	100	100
Andra långfr värdepapperinnehav	1 630	1 630	1 630	1 630
Summa finansiella anläggningstillgångar	1 730	1 730	1 730	1 730
Omsättningstillgångar				
Varulager				
Råvaror och fömödenheter	1 620	1 720	1 720	1 800
Summa varulager	1 620	1 720	1 720	1 800
Kortfristiga fordringar				
Kundfordringar	28 031	20 624	25 624	21 885
Interima Fordringar	20 204	17 865	17 865	15 200
Övriga fordringar	255 583	121 453	2 172	3 500
Summa kortfristiga fordringar	303 818	159 942	45 661	40 585
Kassa och bank	0	0	0	0
SUMMA TILLGÅNGAR	1 140 601	994 579	973 525	967 818
SKULDER OCH EGET KAPITAL				
Eget kapital (2)				
Varav årets resultat	1 744	-5 807	-9 598	-3 943
Avsättningar				
Avs f pensioner och likn förpliktelser	18 456	24 416	24 416	11 707
Summa avsättningar	18 456	24 416	24 416	11 707
Långfristiga skulder				
Skulder till kreditinstitut	848 788	726 788	674 371	717 315
Investeringsfondering	19 000	18 500	18 000	17 000
Summa långfristiga skulder	867 788	745 288	692 371	734 315
Kortfristiga skulder				
Skulder till kreditinstitut	35 985	16 615	49 842	23 400
Leverantörsskulder	25 582	26 538	28 538	16 550
Interima skulder	15 573	10 311	10 738	10 050
Summa kortfristiga skulder	77 140	53 465	89 118	50 000
SUMMA SKULDER OCH EGET KAPITAL	1 140 601	994 579	973 525	967 818
Ansvarsförbindelser	29 887	29 887	28 418	29 433

Not 2				
EGET KAPITAL (tkr)				
IB	175 475	177 218	177 218	179 251
Förändring	0	0	0	0
Periodens resultat	1 744	-5 807	-9 598	-3 943
UB	177 218	171 411	167 620	175 308
Not 3				
ANLÄGGNINGSTILLGÅNGAR, AVSKRIVNINGAR, m m (tkr)				
Ingående anläggningsvärde	738 562	835 163	835 163	833 051
Periodens investeringar	147 024	22 217	141 350	141 350
Inköp Maskiner och inventarier	0	239	239	
Inköp Finansiella anl.tillg	0	0	0	
Periodens försäljningar	-1 378	0	0	
Avskrivningar	-49 045	-24 702	-50 608	-50 698
Utgående anläggningsvärde	835 163	832 917	926 144	923 703
Räntebärande anläggningslån	848 788	726 788	674 371	717 315
Lån i förhållande till anläggningar	101,6%	87,3%	72,8%	77,7%
Soliditet	15,5%	17,2%	17,2%	17,8%

2.8. Finansieringsanalys

Delårsbokslut 2017-06-30				
FINANSIERINGSANALYS (tkr)				
	Utfall	Prognos	Budget	Utfall
	2017-06-30	Helår 2017	Helår 2017	Helår 2016
Periodens resultat	-5 807	-9 598	-3 943	1 744
Justering för av- och nedskrivningar	24 702	50 608	50 698	50 423
Justering för övriga ej likviditetspåverkande poster *)	5 960	5 960	-3 937	5 676
Medel från verksamheten före förändring av rörelsekapital	24 855	46 970	42 818	57 843
Ökning/minskning kortfristiga fordringar	143 876	258 157	263 850	30 365
Ökning/minskning av förråd	-100	-100	0	171
Ökning/minskning kortfristiga skulder	-23 675	11 978	0	-4 729
Medel från den löpande verksamheten	144 956	317 005	306 668	83 650
INVESTERINGSVERKSAMHETEN				
Förvärv av materiella anläggningstillgångar	-22 456	-141 589	-141 350	-148 403
Förvärv av Finansiella anläggningstillgångar	0	0	0	0
Försäljning av materiella anläggningstillgångar	0	0	0	1 378
Medel från investeringsverksamheten	-22 456	-141 589	-141 350	-147 025
FINANSIERINGSVERKSAMHETEN				
Nyupptagna lån/Amorteringar	-122 500	-175 416	-165 318	63 375
Medel från finansieringsverksamheten	-122 500	-175 416	-165 318	63 375
PERIODENS KASSAFLÖDE				
Likvida medel vid periodens början	0	0	0	0
Likvida medel vid periodens slut	0	0	0	0
*) Pensionsavsättningar och reavinster	-5960	-5960	-3937	-5676
Självfinansieringsgrad	110%	36%	36%	34%

2.9. Investeringsredovisning

INVESTERINGAR (tkr)							
	Budget 2017	Totalbudget	IB 2017	Perioden	UB 2017	Avslutat 2017	Upparbetat 2017
GörväInverket							
Intag och Mälaren	0	-5 600	0	0	0	0	0
Flockning & Fällning	0	-7 000	-34	-2	-37	0	-2
Filtrering & Pumpning	-2 000	-10 250	-4 952	-1 696	-6 648	0	-1 696
Kemikaliedosering & UV	-11 650	-20 350	-1 257	-566	-1 823	0	-566
Fastighet	-6 100	-13 518	-4 822	-1 707	-6 529	0	-1 707
Elförsörjning	-5 400	-6 350	-877	-5 268	-6 146	0	-5 268
Styrsystem Driftövervakning	-500	-2 400	0	-186	-186	0	-186
Summa	-25 650	-65 468	-11 942	-9 425	-21 369	0	-9 425
Yttre anläggningar							
Grundvattenverk	-500	-10 500	-2 830	-2 878	-5 708	0	-2 878
Reservoarer	-1 500	-1 250	0	-230	-230	0	-230
Allmänt, säkerhet, drift mm	-10 000	-9 800	-40	-4 758	-4 799	0	-4 758
Summa	-12 000	-21 550	-2 870	-7 866	-10 737	0	-7 866
Ledningar							
Norrtäljeprojektet	-8 000	-30 000	-37 296	-14 191	-51 487	0	-14 191
Reservattenförsörjning	0	0	-1 500	-9 491	-10 991	0	-9 491
Reservatten Knivsta	-3 000	-15 000	-693	-477	-1 170	0	-477
Övriga ledningsprojekt	-30 700	-95 400	-9 713	-37 530	-47 243	0	-37 530
Externa byggprojekt påv Hvl	-25 950	-47 150	-3 065	-4 238	-7 303	0	-4 238
Utredningar, hjälpsystem	-250	-500	-1 468	-65	-1 532	0	-65
Upplands Bro - Sigtuna*	-30 000	-338 000	-102 646	64 154	-38 492	0	64 154
Summa	-97 900	-526 050	-156 381	-1 838	-158 218	0	-1 838
Kvalitet och utveckling							
Laboratorium	-4 000	-5 000	0	-623	-623	0	-623
Utredningar/pilot	0	0	0	-1 080	-1 080	0	-1 080
Summa	-4 000	-5 000	0	-1 703	-1 703	0	-1 703
Verksamhetsstöd							
IT	-700	-6 000	-482	-1 385	-1 867	0	-1 385
Administration	-900	-2 100	0	0	0	0	0
Fastighet HK	-200	-600	0	0	0	0	0
Summa	-1 800	-8 700	-482	-1 385	-1 867	0	-1 385
Summa	-141 350	-626 768	-171 675	-22 217	-193 894	0	-22 217

* Upplands-Bro och Sigtuna har betalt sin hittills upparbetad andel av projektet, 64 Mkr.

2.10. Fem år i sammandrag – nyckeltal

Statistik och nyckeltal						
NORRVATTEN 5 år i sammandrag (tkr)						
	Utfall 2013	Utfall 2014	Utfall 2015	Utfall 2016	Prognos 2017	Budget 2017
Vattenavgifter	140 210	144 376	157 247	177 493	178 000	176 880
Mätaravgifter	5 214	5 531	5 296	4 182	5 000	4 600
Övriga intäkter	21 131	13 414	14 887	10 886	7 460	7 483
Totala intäkter	166 554	163 320	177 429	192 560	190 460	188 963
Kemikalier	8 194	6 968	7 063	7 733	7 673	7 205
Elenergi och olja	13 482	13 666	12 802	15 585	15 055	15 142
Övriga driftskostnader	22 342	25 608	34 411	38 150	22 914	34 226
Löner och ersättningar	29 395	29 510	30 451	30 590	33 807	35 790
Pensionskostnader	11 371	7 948	-1 785	13 952	15 930	8 413
Övriga personalomkostnader	10 493	10 005	11 551	11 979	13 194	13 504
Övriga kostnader	11 286	14 142	15 552	16 155	30 582	17 278
Avskrivningar	44 282	46 329	53 971	50 423	50 608	50 698
Räntenetto	9 235	8 259	8 467	6 249	10 295	10 650
Totala kostnader	160 079	162 436	172 484	190 817	200 058	192 906
Resultat	6 475	884	4 947	1 744	-9 598	-3 943
Anläggningstillgångar	744 120	882 807	738 562	835 163	926 144	925 433
Omsättningstillgångar	38 970	66 461	335 973	305 437	47 381	42 385
Totala tillgångar	783 090	949 268	1 074 535	1 140 601	973 525	967 818
Eget kapital	169 644	170 528	175 475	177 218	167 620	171 796
Avsättningar	24 820	24 427	12 780	18 456	24 416	11 707
Långfristiga skulder	518 800	663 225	804 413	867 788	692 371	734 315
Kortfristiga skulder	69 827	91 088	81 869	77 140	89 118	50 000
Totala skulder	783 091	949 268	1 074 536	1 140 601	973 525	967 818
Räntebärande lån inklusive checkräkning 31/12 (tkr)	528 620	675 976	814 004	884 772	724 213	717 315
Nettoinvesteringar (tkr)	167 565	185 016	167 621	148 403	141 350	141 350
Pris per m3, kr (Vattenavgifter)	3,15	3,30	3,45	3,69	3,69	3,69
Årsanställda	58	54	54	52	58	58
Sjukfrånvaro	1,7 %	1,2 %	4,3 %	3,0 %	2,0 %	3,0%
Frisknärvaro	98,3%	98,8%	95,7 %	97,0%	98,0%	97,0%
Kostnader exklusive kapitalkostnader	106 562	107 848	110 045	134 145	139 155	131 558
Nettoreultat i förhållande till omsättning	3,9%	0,5%	2,8%	0,9%	-5,0%	-2,1%
Kapitalkostnader i % av totala kostnader	33,4%	33,6%	36,2%	29,7%	30,4%	31,8%
Soliditet exklusive ansvarsförbindelse	21,7%	18,0%	16,3%	15,5%	17,2%	17,8%
Lånefinansiering i % av anläggningar	71,0%	76,6%	110,2%	105,9%	78,2%	77,5%
Rörelsekapital	-30 857	-24 627	254 105	228 297	-41 737	-7 615
Självfinansieringsgrad	26,4%	25,0%	32,2%	34,0%	35,8%	35,9%
Självfinansieringsgrad 10 år	44,8%	39,3%	37,1%	35,6%	35,0%	33,5%
Uppfordrad råvattenmängd km3	48 700	48 000	50 075	54 249	53 978	51 338
Producerad mängd dricksvatten km3	45 600	44 525	46 796	51 342	51 408	48 894
Intern förbrukning procent	6,4%	7,2%	6,5%	5,7%	4,8%	4,8%
Debiterad mängd km3	44 651	44 157	45 579	50 522	50 400	47 935
Förlust i procent av producerad mängd	2,1%	0,8%	2,6%	1,6%	2,0%	2,0%
Energiuttag produktion Kwwh	18 929	18 390	19 493	21 087	21 720	22 067
Energiuttag tryckstegring Kwwh	1 292	1 298	1 330	1 449	1 400	1 400
Energiproduktion Vindkraftverket MWh	7 138	6 071	8 217	6 936	7 200	7 000
Ökning/Minskning producerat vatten	5,4%	-2,4%	5,1%	10,8%	0,1%	-5,4%
Invånarantal medlemskommunerna	558 508	569 018	579 855	592 392	622 530	622 530
Ökning / minskning invånarantal	1,76%	1,88%	1,90%	2,16%	1,90%	1,90%
Producerad mängd vatten/invånare	82	78	81	87	83	79
Kemikaliekostnad/m3 debiterat vatten (kr)	0,18	0,16	0,15	0,15	0,15	0,15
Energikostnad/m3 debiterat vatten (kr)	0,30	0,31	0,28	0,31	0,30	0,32
Pris per m3, kr	3,15	3,30	3,45	3,69	3,69	3,69
Energi och kemikaliekostnad procent av pris m3	15%	14%	13%	13%	12%	13%